Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 219. Braşov, Luni-Marţi, 3 (15) Octomvre 1895.

Nou abonament
la
GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Octomvre 1895 st. v.

s'a deschis nou abonament la care invităm pe toţi amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe şése luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	40 franci
pe şése luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonarea se póte face mai uşor prin **mandate postale.**

Administraţiunea
„Gazetei Transilvaniei".

Resolvarea „pacînică."

Braşov, 2 Octomvre v.

Cu o bucuriă vedită anunţă foile şoviniste unguresci mesura cea mai nouă, ce s'a luat cu privire la cele 21 de şcóle românesci poporale, ce sunt susţinute din fondul şcolar al fostului regiment I de graniţă.

Ele ne spun, că decisiunea preaînaltă, prin care aceste şcóle poporale se declară ca şcóle comunale, s'a luat la propunerea ministrului de culte şi instrucţiune, dr. Iuliu Wlassics.

Ceea ce este mai caracteristic, în comunicatele oficióse ale foilor unguresci asupra acestei afaceri, se susţine, că Wlassics Gyula a fost condus de intenţiunî pacînice şi că a vrut să resolve acea afacere pe cale „pacînică", căcî după oposiţiunea energică, ce a făcut'o până acuma guvernului comisiunea administratóre a numitului fond, ministrul ar fi avut motiv să propună chiar de-a se lua fondul şcolar din mâna acelei comisiunî şi de-a se pune capĕt activităţii ei.

Ne mirăm, că nu se susţine pe de-asupra, că membrii comisiunei administrative a fondului scolar grăniţeresc puteau sĕ fiĕ traşî şi în judecată, ca agitatorî, şi aruncaţî în temniţă. Atuncî generositatea dlui Wlassics ar fi apărut în conturî şi mai grozave.

Dér sĕ vedem, de ce natură este pretinsa pacînică resolvare a divergenţelor ivite în timp de 25 de anî între acea comisiune şi guvern.

Grăniţerii au dis: Fondul scolar ni-l'am făcut noi din banii noştri, prin urmare noi avem sĕ şi dispunem asupra scólelor înfiinţate din aceştî banî. Şi legea ne dă dreptul de a face acésta, ca reuniune privată ce suntem. Nimic mai clar, nimic mai just şi îndreptăţit.

Scólele românescî înfiinţate şi susţinute cu banî românescî şi conduse de Românî, au fost şi sunt un ghimpe în ochii tuturor guvernelor unguresci, carî nu s'au gândit şi nu se gândesc, decât de-a zădărnici cu încetul activitatea de sine stătătóre culturală a Românilor. Pentru care scop, scim şi vedem prea bine.

Grăniţerii noştri, când au înfiinţat însĕ acel fond scolar, firesce că nu s'au putut gândi la înaintarea scopurilor adversarilor neamului nostru. In consciinţa tare a dreptului lor, ei au resistat energic timp de aprópe 25 de anî încercărilor de a li-se lua din mână conducerea acelor scóle.

Tóte svîrcolirile foştilor miniştri Trefort şi Csaky n'au putut scóte pe grăniţerî din acest drept al lor, A trebuit sĕ vină un Banffy, care împreună cu colegul sĕu dela culte Wlassics sĕ resolve acéstă importantă cestiune de drept şi încă, se susţine, pe cale pacînică. Şi étă cum înţeleg d-nii Banffy şi Wlassics acéstă pacînică resolvare, făcută fără scirea şi învoirea celor, pe carî îi privesce mai de-aprópe:

Comunicatele oficióse spun, că în viitor cele 21 de scóle românescî, unele dintre cele mai bune scóle poporale, ce le avem noi Românii, vor fi supuse întru tóte autorităţilor comitatense, ér ca for mai înalt ministrului unguresc de culte şi instrucţiune publică. Comitetul grăniţeresc nu va mai puté sĕ aibă nicî cea mai mică influenţă asupra conducerei lor. 'I se lasă numai administrarea fondului, însĕ şi aicî este pus sub pază imediată, fiind împuternicit fişpanul comitatului Albei de jos, Zeyk Daniel, sĕ controleze administrarea fondului scolar şi activitatea comitetului grăniţeresc.

După tóte acestea — esclamă raportul oficios cu satisfacţiă — „este dată posibilitatea, ca în scurt timp sĕ fiă şi aceste şcóle din cele trei comitate (Hunedóra, Sibiiu şi Făgăraş) *nisce propagatóre zelóse a culturei patriotice*".

Am înţeles. Este la rêndul grăniţerilor, de-a lua cuvêntul cu privire la acéstă minunată „pace".

Dr. Lucaciu în Roma. Lui *„Pol. Corr."* i se anunţă din Roma, că Dr. Lucaciu din nou s'a esprimat şi acolo, că *graţiarea* osândiţilor în procesul memorandului a produs o *impresiune escelentă* asupra cercurilor române din Ungaria. El accentuă, că Românii *catolicî* arată cea mai căldurósă alipire către dinastia Habsburgică şi că dorinţa lor cea mai viuă ar fi sĕ se delature controversele, ce esistă între ei şi politica guvernului ungar.

CRONICA POLITICĂ.

2 (14) Octomvre.

In şedinţa de Sâmbătă a comisiunei financiare a camerei ungare, deputatul *Pazmandy* vorbind în cestiunea **şcólelor medii** dise, că în gimnasiile române se pune atât de puţin pond pe instrucţiunea *limbei maghiare*, încât şcolarii nu şî-o însuşesc de loc. Geografia şi istoria se propun în acele şcóle cu tendinţe hotărît duşmănóse faţă cu Maghiarii. Ministrul sĕ se îngrijéscă de legî, carî sĕ pună capĕt la aceste machinaţiunî duşmane statului. La acestea ministrul *Wlassics* rĕspunse, că faţă cu gimnasiile române a ordonat cea mai strictă inspecţiune, şi numai de curênd a ordonat sĕ se confisce mai multe cărţî şcolare, usate în şcólele naţionalităţilor.

*

Dilele trecute s'a edat o ordinaţiune circulară pentru *armata comună* în cestiunea **căsĕtoriei civile** şi a **matriculelor de stat.** Ordinaţiunea acésta conţine aprópe tot aceeaşî ce conţine şi ordinaţiunea edată de ministrul de honvedî. In special este însĕ a-se aminti următórea disposiţiune privitóre la *atestatul de moralitate al miresei*: Atestatul despre viéţa nepătată, precum şi cultura socială corĕspundĕtóre a miresei; mai departe, despre originea şi raporturile ei familiare, trebue sĕ-l aştérnă toţî oficerii, şi funcţionarii militarî neactivî, precum şi gagiştii, carî nu stau într'o anumită classă de rang. Atestatul are sĕ-l dea preotul respectiv, şi are sĕ fiă sĕbsemnat şi de autoritatea cercuală, cu eventualele observărî. Oficerii activî şi funcţionarii militarî n'au sĕ producă un astfel de atestat; are însĕ comandantul respectiv datorinţa de-a anunţa, în raportul sĕu de căsĕtoriă, că respectiva mirésă este cunoscută séu nu comandei şi corpului oficieresc; şi are sĕ-şî facă tot-odată observările de lipsă.

*

Diarele italiane *„Caffaro"* din Genua şi *„Voce dela Verità"* publică următórea scire de mare însĕmnătate: Cu ocasiunea sĕrbărilor din Roma, ministrul-preşedinte italian **Crispi** se adresă către deputaţiunea italiană din Triest cu cuvintele acestea: *„Eu n'am încheiat alianţa cu Austria, şi nicî n'o încheam, décă rĕmâneam atuncî în post.* Orî-ce s'ar dice, raportul nostru faţă cu Austro-Ungaria este şi acum tot acelaşî ca şi în 1866; nimic nu s'a schimbat de atuncî. Spuneţî concetăţenilor voştri, că inima mea este a lor, şi că *Italia nu-i uită şi nu-i va uita pe ei (!!). „Agenzia Stefani"* din contră afirmă, că scirea acésta ar fi neadevĕrată.

*

Politica colonială a Franciei a repurtat o isbêndă însemnată. **Espediţiunea Ma-**

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Codul penal rusesc.

(Din Rusia celor doi Alexandri din urmă.)

Marte, 1890.

II. Cea mai nouă tragediă siberiană. Gazeta „New York Tribune" din 19 Ianuarie 1890 aduce dela un corespondent ocasional din Petersburg cu privire la ultima măcelărire de esilaţî politicî întêmplată în Jakutsk următorul comunicat:

Petersburg, 1 Ianuarie.

Comunicările fóei „Times" din Londra, privitor la o măcelărie de esilaţî politicî, care s'ar fi întêmplat în tómna trecută în Jakutsk, Siberia ostică, au produs aicî sensaţiune. In împrejurărî normale, guvernul rusesc nu crede de lipsă a da o prea mare atenţiune espresiunilor „Tunătorului" britic, mai vêrtos fiind-că-i este cunoscută posiţia, ce o are nihistul Kacefskij, cunoscut sub numele de Stepniak, de câţî-va anî în redacţia dela „Times". In casul acesta însĕ au produs istorisirile acestei gazete un vifor de indignare în întréga presă europénă, încât guvernul Ţarului se vede necesitat a părăsi atitudinea sa de tăcere de până acum, şi de-a da o lămurire oficiósă a întêmplării. El négă, că s'ar fi întêmplat vre-o măcelărire, admite însĕ, că în Jakutsk s'a întêmplat două bătăi sub următórele împrejurărî:

„Inainte cu un an 'i-se împărtăşi departamentului d'aicî al poliţiei secrete, că cele mai multe pamflete şi proclamaţiunî nihiliste, precum şi alte publicaţiunî revoluţionare, nu numai că se scriu în Siberia, ci se şi tipăresc acolo. In primul moment se părea asta cu totul de necredut, luându-se în vedere stricta controlă, sub care stau şi deţinuţii şi esilaţii din coloniile cele marî ale Ţarului. Intr'aceea totuşî aflară de lipsă sĕ cerceteze lucrul, şi căpitanul Russanoff, unul dintre cei mai valoroşî funcţionarî din secţia a treia a cancelariei împĕrătescî, fu trimis în scopul acesta la Siberia. După multe cercetărî i-a succes sĕ descopere în Jakutsk esistenţa unei tipografii fórte bine întocmită. Acest loc e cel de pe urmă, despre care s'ar puté presupune, ca sĕ aibă presse nihiliste, pentru-că numai cei mai periculoşî şi mai desperaţî deportaţî se află aicî. Numele lor nu sunt cunoscute, nicî diregĕtoriilor locale, pentru-că în momentul când părăsesc Tomsk-ul, li-se ia numele şi se însémnă numai cu numerî. In urma caracterului lor primejdios, sunt supuşî unei supraveghiărî deosebite şi fórte aspre.

Căpitanul Russanoff aflase într'aceea, că prin corumpere li-a succes sĕ câştige pe cazacii încredinţaţî cu paza lor, carî le ajutau la trimiterea scrierilor lor în Rusia. După-ce căpitanul a luat mĕsurile de lipsă, a pus poliţia şi miliţia sĕ 'ncungiure într'o nópte edificiul, în care se afla tipografia, şi după o bătăliă sângerósă, în care au fost răniţî mai mulţî soldaţî şi esilaţî, i-a succes sĕ prindă pe cei dinlăuntru şi sĕ-i aşede în temniţă. Câte-va sĕptĕmânî mai târdiu ajungênd înaintea judecăţii, au fost pedepsiţî cu o blândéţă neobicînuită, fiind simplamente trimişî la nisce staţiunî mai îndepărtate. Tendinţa judecătoriei era, ca sĕ spargă banda, sĕ-'i aşede în marî depărtărî unul de altul, ca orî-ce legătură între ei sĕ devină imposibilă.

Raportul oficios observă apoi, că condamnaţii, după publicarea sentinţei, au atacat dintr'odată escorta. Unii dintre ei aveau revolvere, pe carî le folosiră în contra funcţionarilor presenţî. Alergară soldaţî în ajutorul acestora, şi pentru înfrênarea revoltei a fost de lipsă împuşcarea câtor-va. Trei dintre cei rĕmaşî în viéţă fură condamnaţî la mórte prin ştréng şi ceilalţî la muncă silnică.

Acéstă declaraţiă dată de guvern e privită pretutindenî ca fórte vrednică de credinţă"...

Pân'aicî comunicatul oficios.

Vĕd cu mulţumire, că miniştrii Ţarului nu sunt de tot indiferenţî faţă de opiniunea lumii civilisate, şi că pot fi siliţî la lămurirea unora din faptele lor estraordinare, chiar de ar fi acéstă lămurire şi numai o minciună obraznică. Privind însĕ lucrul din punct de vedere moral, mai că ar fi fost mai bine, décă guvernul nicî nu mai rĕspundea la imputările de barbariă şi crudelitate făcută lui prin „Times", decât sĕ o facă asta într'un mod, care nu numai

dagascarului, întreprinsă de mai multe lunĭ de ḑile contra acestei marĭ insule de lângă Africa s'a terminat în 30 Septemvre prin ocuparea capitalei Hovaşilor, ocupare, care a fost urmată imediat de încheierea păcei. Pacea în acest cas însémnă cucerirea din partea Francesilor a unei insule aprópe atât de mare ca Francia întrégă. Prin posiţia sa geografică, care constitue un punct central între Capul Bunei-speranţe, Indiile şi întrarea Mărei-roşie, insula Madagascar póte fi privită ca cheia Oceanului indian; posesiunea ei dă Franciei o supremeţiă de fapt peste căile maritime, carĭ duc spre Indii, China şi Indo-China. Ceea-ce Francia a pierdut prin ocuparea Egiptului de către Englezĭ, va recâştiga în parte prin stabilirea unei puternice colonii şi a unei importante staţiunĭ navale în mijlocul Oceanului indian, ḑice „Timpul.“ Sunt mai bine de trei secole de când Francia are ochii aţintiţĭ asupra Madagascarului. Deja sub Ludovic al XIV-lea bărbaţii de stat şi navigatorii cei mai vestiţĭ ai Franciei au recunoscut însemnătatea acestei insule, şi în diferite rêndurĭ au ocupat unele puncte pe ţĕrmurile ei. Este dér firesc, ca isbênda generalului frances Duchesne şi luarea Tananarivei, capitala Madagascarului sĕ fiă primită cu entusiasm la Paris, şi ca un mare ḑiar frances sĕ ḑică, că data de 30 Septemvre însemnéză îndeplinirea unei dorinţe naţionale nutrită de mult timp. In trei sĕptĕmânĭ din urmă, colóna uşóră a generalului Duchesne a strĕbătut până în capitala Hovaşilor, respingênd pe duşman, învingênd tóte dificultăţile şi, în fine, a terminat campania, ocupênd Tananariva şi dictând pacea.

*

Din Orient nu încétă a sosi veşti, carĭ numai liniştitóre nu sunt. In loc de-a se limpeḑi orisonul **imperiului turcesc**, se înouréză tot mai tare. Cum-că aprópe tóte veştile sosite până acum la noi din Constatinopol sunt cernute şi s himonosite, şi cum-că stările faptice din umbra seraiului sunt cu mult mai grave şi pline de urmărĭ, putem vedé din următórea depeşă sosită din Atena care ne spune următórele: Cincĭ-ḑecĭ de Armenĭ din Constantinopol s'au refugiat aicĭ. Ei spun, că deputaţiunea monstră din ḑilele trecute la Pórtă nu a avut de scop a preda numai o petiţiune, ci *comitetul esecutiv armenesc a voit sĕ proclame formal revoluţiunea* în Constantinopol. Din causa acésta şi-au fost propus *se asvêrle palatul-Jildiz*, locuinţa Sultanului, cu dinamită în aer, ér pe *Sultanul*, pe marele vizir *Said-paşa*, ca pe unii, carĭ sunt de origine Armenĭ, şi s'au făcut trădătorĭ intereselor armene, *au voit sĕ-i omóre.* Conjuraţiunea fù tradată însĕ prin un anumit servitor al camerariului Ragib, cărui servitor i-se încredinţase aşeḑarea dinamitei într'un ascunḑiş al palatului.

In contra uneltirilor maghiare.

Ne servesce spre bucuriă, când putem înregistra câte-o păşire demnă, şi energică faţă cu uneltirile adversarilor, carĭ caută tótă ocasiunea pentru de-a ne umili.

Un pas de-asemenea natură, care îşĭ face actualmente turneul în pressa unguréscă, l'a sĕvîrşit de curênd d-l paroch *Valeriu Popovicĭ* din Sibiel, în comitatul Sibiiului. Fiind provocat printr'o hârtiă unguréscă din partea oficiului fisolgăbirăesc din Sĕlişte, ca sĕ compună uisce date privitóre la serbarea mileniului unguresc, d-sa a retrimis fisolgăbirĕiatului hărtiile, pe lângă câte-va observărĭ resolute şi demne, arătând între altele, că 1) „nu-şĭ póte da nicĭ de-cum concursul la serbarea mileniului, pus la cale de aceia, dela carĭ noi nu avem nicĭ un bine“; 2) ca preot îşĭ are mai marii sĕi, şi până când nu primesce ordin dela aceia, nu se simte dator a se supune poruncilor administraţiunei politice; 3) pe basa legei de naţionalitate pretinde, ca orĭ-ce hărtii i-ar veni dela administraţiunea politică, sĕ i-se trimită în limba lui maternă, căcĭ în cas contrar hărtiile, ce i-s'ar trimite în viitor pe cale administrativă în limba maghiară, le va respinge.

Trebue sĕ reamintim la locul acesta şi declaraţia demnă, ce o dase mai deunăḑĭ vrednicul vicar al Sĕlagiului, Alimpiu *Barboloviciu*, cu ocasiunea călătoriei ministrului-preşedinte Banffy la Şimleu. Fiind provocaţĭ de primăria oraşului de a se presinta printre deputatiunĭ înaintea lui Banffy, comitetul parochial în frunte cu dl. vicar ca preşedinte şi dl. I. P. Lazar ca secretar, a rĕspuns printr'o scrisóre oficiosă, că *„între împrejurărĭ actuale naţionale şi politice bisericescĭ, atât de triste pentru noi Românii, nu pot lua parte la festivităţile aranjate în onórea deputatului dietal al acelui cerc, br. Banffy Dezso“.*

Ce bine ar fi décă un rĕspuns atât de bărbătesc şi demn ar servi de învĕţătură multora dintre noi, carĭ în atingerile lor cu autorităţile publice se înjosesc şi compromit adese-orĭ nu numai pe sine, ci şi întréga causă naţională, pe care pretind a o representa!

La acest loc amintim şi scirea, ce se comunică din Caransebeş cu privire la *adunarea comitatului Caraş-Severin* de Vinerea trecută. In acéstă adunare, dl Coriolan *Brediceanu* adresă vise-spanului interpelarea că ce mĕsurĭ va lua faţă de acei conducĕtorĭ de matricule carĭ schimonosesc numele acelora, pe carĭ îi întroduc în matricule, de óre-ce într'un paragraf al legii se ḑice, că nimenea nu are voe să pórte alt nume, de cât al familiei şi pe care *'il dau părinţii seu tutorii.* Vice-şpanul a rĕspuns, că va stărui ca *numele române să rĕmână neschimbate*, ér traducerea lor în unguresce sĕ se noteze în parantesă. La o altă înterpelare a dlui Brediceanu, vice-şpanul a rĕspuns, că limba *scolei de agronomiă*, ce se va deschide în curênd în *Logoj*, va fi cea a elevilor, adecă a Românilor, cărora însă li se va propune şi limba maghiară. In total, Românii la acéstă congregaţiune s'au purtat brav.

Sĕrbarea mileniului.

Maghiarii îşĭ inteţesc pregătirile lor pentru marile sĕrbărĭ ale mileniului. Ei desfăşură un zel estraordinar, când e vorba de pompa, cu care vor sĕ spariă lumea. Décă ar fi după ei, ar muta chiar şi munţii dela un loc la altul, numai ca sĕ dovedéscă, cât de năprasnicĭ au fost strămoşii lor, carĭ au venit aci din fundul Schithiei, îmbrăcaţĭ cu piei de fiare sĕlbatice.

Se înţelege, că în disposiţia acésta sufletéscă a lor, nu le pasă de nicĭ o cheltuială, fiă cât de nebună şi de estra-vagantă, ce se cere pentru strălucirea acestor sĕrbărĭ, şi votéză tóte cu atât mai uşor, cu cât sciu, că merge pe spinarea miserei plebe contribuente a „patriei comune.“

Lăsăm sĕ urmeze aci o schiţă, despre cele ce se pregătesc:

Comisiunea camerei ungare, însărcinată cu arangiarea sĕrbărilor mileniului a ţinut Sâmbăta trecută o adunare, sub preşedinţia lui Coloman *Szell*. Din partea guvernului au fost de faţă miniştri *Banffy, Perczel şi Daniel.*

Inainte de tóte s'a acceptat conceptul general, ca punctul principal al sĕrbărilor sĕ-l formeze un act de drept public, manifestat prin punerea pietrei fundamentale la monumentul dela Pusztaszer. Din contră însĕ au fost respinse dóuĕ propunerĭ şi adecă: ca cu ocasiunea mileniului sĕ 'i-se asigure stégului maghiar locul ce 'i-se cuvine atât pe castelul regal din Buda, cât şi pe palatele ambasadelor şi consulatelor austro-ungare; şi a doua propunere, ca la şedinţa comună ce se va ţiné cu ocasiunea deschiderei noului palat al camerei sĕ fiă de faţă şi monarchul.

S'a cetit apoi rescriptul ministrului preşedinte, care cuprinde tóte monumentele ce se vor ridica şi tóte festivităţile ce se vor arangia din incidentul mileniului. Rescriptul in scurt conţine următórele puncte principale:

Majestatea Sa a promis, că va petrece în cercul Maghiarilor timpul de câte-va luni, în carĭ vor fi punctele principale ale sĕrbărei milenare.

Sĕrbările, carĭ vor dura şése lunĭ se vor începe cu *deschiderea esposiţiei* prin Majestatea Sa, la 2 Maiu.

In 3 Maiu se va celebra în biserica din Buda un *serviciu divin festiv*, în fiinţa de faţă a monarchului.

Până în 10 Maiu se vor ţiné *liturgii festive* în tóte bisericele din Ungaria.

In 5 Iunie se vor espune pe trei ḑile, vederei publice, *coróna St. Ştefan* şi insigniile de încoronare.

In 8 Iuniu, punctul central al sĕrbărilor, va fi *conductul festiv în Buda*, la care monarchul va privi din balconul palatului, cum va trece pe dinaintea lui. La acest conduct vor lua parte banderiile comitatelor, magnaţii, deputaţii etc. Tot în acéstă ḑi se va ţiné şi prima *şedinţă festivă* comună a ambelor camere în noul parlament.

Dela 25—28 Iunie se vor arangia *serbărĭ sociale*, şi se vor pune diferite *pietri fundamentale.*

In primele ḑile ale lui Septemvre se vor deschide în mod festiv *şcólele* ridicate de stat.

In 11 Septemvre se va desvĕli monumentul *Mariei Teresia* în Pojun şi *monumentul milenar* din Theba (Dévény) ér în 20 Sept. monumentul din Semlin.

In 27 Septemvre se va preda, în fiinţa de faţă a monarchului, *Pórta de fier* circulaţiei publice. La acéstă sĕrbare *vor fi invitate şi România şi Serbia.*

La finea lui Octomvre *închiderea esposiţiei milenare.*

După-ce comisiunea desbătù punct de punct, rescriptul fù primit fără schimbărĭ. In cestiunea sĕrbărilor milenare comisiunea va raporta în curênd ambelor camere

România agricolă.

IV. Causele stărei desolate de astăḑi.

(Urmare).

O consecinţă fatală a acelei mĕsurĭ, nu îndestul de bine chibzuite, a fost, că pe nesimţite esploatarea moşiilor marĭ a ajuns în mare majoritate a lor — pe mânile arendaşilor. In judeţele Munteniei aḑĭ poţĭ numĕra pe degete pe proprietarii moşiilor marĭ şi mijlocii, carĭ îşĭ caută singurĭ de ele. Dela anul 1864 încóce proprietarii, sub influinţa concurenţei înverşunate, ce le-o făceau arendaşii vecinĭ, n'au mai putut face nicĭ o îmbunătăţire séu instalaţiune pe moşiile lor, şi numai că au vegetat şi o au încurcat de aḑĭ pe mâne.

Nu numai că dela 1864 încóce nu s'a mai făcut aprópe nimic pe moşii, cu tot avêntul enorm al plugăriei ca întindere, dar s'au ruinat, pierdut şi distrus şi acele puţine ecarete şi vite, ce au fost pe moşii. Din vr'o 120 velniţe de spirt, ce erau şi lucrau în ţéră, aḑĭ abia au mai rĕmas vr'o 40; celelalte au sistat lucrările, s'au ruinat şi desfiinţat; fênaţe şi păşunĭ au dispărut şi cu ele numĕrul însemnat de vite marĭ şi mĕrunte.

Proprietarii încurcaţĭ în datorii, ca sĕ scape de ele, au început sĕ atace fondul, mai întâiu sĕ taie pădurea, apoi sĕ o islăzuéscă cu totul, şi sĕ facă arătură din ele, pentru a mări suprafaţa destinată culturei grâului. Şi acésta nu mult a folosit, au trebuit sĕ le dea în arêndă, orĭ sĕ le vêndă.

Proprietarii din Moldova, carĭ în majoritatea lor s'au mănţinut până în anii din urmă în căutarea moşiilor lor, au fost ruinaţĭ séu mai bine sdrobiţĭ cu totul prin rĕsboiul vamal cu Austro-Ungaria, şi închiderea graniţei. Ei nu numai că aveu economii mai frumóse şi mai bine înzestrate decât cei din Muntenia, dér le şi cultivau mai bine decât ei, din causă că ţineu vite multe şi frumóse.

Numĕrul şi valórea vitelor, făcea jumĕtate din venitul şi valórea moşiei lor, — şi de-odată se vĕḑură în imposibilitatea de ale mai vinde cu preţ. Ca sĕ se asocieze cu toţii laolaltă, prin adunarea de capitale marĭ, sĕ formeze fabricĭ de conserve, carĭ sĕ utiliseze şi consume carnea şi legumĭ, şi sĕ-o esporteze cu bun preţ, — ei n'au făcut'o. Ei au desfăcut ciredile lor marĭ şi frumóse, mai pe nimica, şi imitând esemplul celor din Muntenia, au trecut la cultura de cereale pură, şi fără economia de vite.

Consecinţele au fost: că fórte multe moşii marĭ au ajuns în mânile arendaşilor ovrei, ér proprietarii lor — ruinaţĭ. Aḑĭ ne mângăiăm cu faptul, că ómenii de parale, carĭ au făcut averĭ marĭ prin devastarea şi distrugerea moşiilor din Muntenia, se duc de-şĭ cumpĕră moşii în Moldova, unde isprava dênşilor va fi tot aşa de frumósă, ba mai mare; că acolo va fi mai mult de devastat, de-órece Moldova era mai înaintată în cultură şi bunăstare. Fiind-că în Moldova unui proprietar séu arendaş de acolo îi trebuesce sĕ aibă un capital mult mai mare de esploatare decât în Muntenia, de aceea moşiile şi arênḑile au scăḑut mult în valóre şi în preţ în Moldova, deşi pămêntul mai bun,

---

că dovedesce neadevĕrul, dar e şi stupid şi comic.

Măcelărirea esilaţilor politicĭ din Iakutsk s'a imtêmplat în Martie trecut, aşadéră înainte cu un an. Chiar şi într'o ţéră, unde cruḑimea şi violarea dreptului nu sunt un lucru neobicĭnuit, un cas de felul celui de la Iakutsk—este un eveniment,—împuşcarea a 15—20 de esilaţĭ fără putere de apĕrare, străpungerea unei femei cu baioneta, spênḑurarea a trei dintre cei rĕmaşĭ în viéţă şi condamnarea tuturor celorlaltĭ la muncă silnică — asta e ceva, ce trebue sĕ atragă atenţiunea şi a celei mai fără grije şi mai indiferente prese. Cu tóte astea şi cel mai atent cetitor de foi rusescĭ în zadar ar fi căutat în colónele acestor foi vre-un raport scurt séu şi numai o amintire scurtă a acestei măcelărirĭ în massă. Ḑece lunĭ de ḑile se înveli presa rusésca în cea mai adêncă tăcere cu privire la acéstă afacere, nu că dóră redactorii rusescĭ n'ar fi aflat nimic despre ea, nu că dóră ar fi vĕḑut în împuşcarea de ómenĭ nevinovaţĭ şi străpungerea de femei ceva indiferent, ci numai pentru că în gura lor era căluşul censurei. Eu însu-mĭ ţin şi cetesc cincĭ până'n şése foi rusescĭ, între carĭ „Gazeta rusă“ din Moscova, „Viestnik Europa“ şi „Revista ostică“ din Iakutsk, care apare aşa déră în capitala Siberiei ostice, numai în mică depărtare — după cum este a sa înţelege depărtarea în Siberia— dela locul tragediei. Nicĭ o singură vorbă, nicĭ una! Se vede, că guvernul n'a îndrăsnit sĕ presinte poporului afacerea nicĭ în lumina dorită de el.

Décă ar fi fost un lucru drept, o apĕrare legitimă, pentru guvernul ce n'a declarat, simplamente, că esilaţii politicĭ din Iakutsk au fost făcuţĭ prisonierĭ şi condamnaţĭ, pentru că întreţineau o tipografiă secretă spre scopurĭ revoluţionare; că la părăsirea salei au făcut un atac înarmaţĭ în contra vardei, că a fost decĭ necesară sugrumarea revoltei chiar şi cu preţul vieţii unora din ei? Singura causă, care l'a reţinut de-a face acésta, a fost téma de a nu provoca cercetărĭ şi lămuriri. El spera, sĕ ţină întreg poporul rus în recunoscinţă nu numai ce privesce amĕnuntele, dar chiar şi cu privire la însă-şĭ măcelărirea.

(Va urma.)

mai variat ți-ar permite sĕ facĭ tot feliul de culturĭ. Fênațe, pășunĭ și pădurĭ se găsesc încă destule acolo, și de bună calitate.

Cât pentru țĕranĭ, pămêntul ce l'au căpĕtat ei la 1864, cele 8, 10, 12 pog. ale lor, a fost destul sĕ-le împartă odată între copii, ca sĕ capete unul câte un pogon, un pogon și jumĕtate, pămênt de cultură cu islaz și cu fênaț cu tot, și sórtea lor ca țĕranĭ sĕ fiă pecetluită pentru tot-déuna și sĕ rĕmână tot în bordee și colibĭ sĕ locuéscă.

Comuna rurală ca persónă juridică numai cu numele, însĕ cu primar, notar, preot, învĕțător, dependentă și pusă la discrețiunea proprietății marĭ și a noului venit, a arêndașului și ómenilor sĕi, asemenea n'a fost menită de a ridica morala și bunăstarea materială a populațiunei dela sate.

Tótă lumea scie, ce rol umil, și de compătimit are preotul dela noi: fără cultură suficientă și fără stare materială independentă; el trebue sĕ se ducă și céră vitele și sĕ ia pămêntul de cultură în dijmă dela arêndașul proprietar alăturea cu păstoriții sĕi.

Primarul décă e țĕran, de asemenea. décă este dintre albastrime, este recrutat dintre foștii împiegațĭ ai moșiei, și dat afară, mâne orĭ poimâne, ér trebue sĕ se róge de preprietar séu arêndaș, ca sĕ-l priméscă în serviciile sale.

Că ce rol umil jócă și în ce dependență sunt de fapt aceștĭ stêlpĭ ai comunei nóstre rurale, am avut ocasiunea sĕ vedem de repețite-orĭ în escursiunile nóstre amintite mai sus, unde ne-au adus pe primar și notar din al doilea și 3-lea sat pe la 11 óre nóptea, pentru ca sĕ ne certifice esistența și proprietatea obiectelor. Tot-odată am putut vedé și ce temeiu mare poțĭ pune pe certificarea lor — deși valórea subscrierii lor merge până la Curtea de Casație.

(Va urma).

SCIRILE ḌILEI.

2 (14) Octomvre.

Dela curtea română. M. S. Regele și M. S. Regina României își vor lua reședința în palatul din capitală pe la 8 Noemvre. Altețele Lor Regale prințul Ferdinand și prințesa Maria vor lua reședința în palatul dela Cotrocenĭ numai pe la începutul lunei Decemvre. Din Sinaia se depeșéză, că prințul și prințesa de Saxa-Meiningen au plecat alaltăerĭ la órele 1.30, cu trenul regal, la Predeal, de unde șĭ-au continuat drumul cu trenul ungar, pentru a-se introduce în Germania. Erĭ Duminecă, la aceeașĭ óră a plecat și prințul Leopold de Hohenzollern-Sigmaringen, fratele M. Sale Regelui, ér fiiul Sĕu prințul Wilhelm va mai rĕmâné câte-va ḍile ca óspe al familiei regale române.

—o—

Limba germană în scólele poporale. Cum se scie, ministrul de culte într'un rescript adresat magistratului Budapestei, întrebase de curênd, că óre n'ar fi consult, de a-se *elimina limba germană* din scólele elementare ale capitalei ungare, Magistratul orășenesc a predat rescripul autorităților scolare comunale spre apreciare. După desbatere mai lungă majoritatea acestora s'a esprimat pe lângă susținerea instrucțiunei limbei germane, până când minoritatea a înaintat vot separat. Este întrebarea acum, ce va hotărî ministrul șovinist.

—o—

Un succes al guvernului român. Guvernul otoman a permis, în urma intervenirei guvernului român, înființarea unei școle de comerciu la Salonic, ca școlă de stat românéscă, și avênd dreptul de-a arbora la solemnitățĭ tricolorul românesc.

—o—

Loteria mică. Ministrul de finance ungar face cunoscut, că în țĕrile de sub coróna ungară se sistéză jocul la loteriile din Linz, Graz și Lemberg.

—o—

O volnicia. Cum anunță „Narodnie Noviny“ din Turoț-Sân-Mărtin, în 5 c. merse vice-șpanul comitatului Turoț, însoțit de mai mulțĭ gendarmĭ, la locuința cunoscutului conducĕtor slovac, Paul Mudrony, și îi luà acestuia „cu puterea“ archiva senioratului, pe care Mudrony o păstra la sine, fiind el inspector al senioratului.

—o—

Desconcentrările trupelor române, carĭ au luat parte la manevre, au început deja de Vinerea trecută. Direcțiunea căilor ferate a luat disposițiunĭ, ca tóte trupele, carĭ compun corpul I și al II-lea de armată sĕ fiă transportate la reședințele lor, unde urméză a fi desconcentrate.

—o—

Desvălire de monumente. In ḍiua de 8 Octomvre se va face la Bacău desvălirea busturilor regretaților V. Alexandri și M. Kogălniceanu. Primul bust este așeḍat în grădina din fața primăriei, celalalt în grădina publică. Primăria Bacăului face marĭ pregătirĭ pentru sĕrbătórea acésta.

—o—

Scólă română în Sofia. In urma intervenirii guvernului român pe lângă ministerul, bulgar s'a înființat la Sofia o scólă română de băețĭ și fete.

—o—

Lemne de fag, stânjinul de 4 metri, se vênd dela oraș, de mâne încolo 3 (15) Oct. cu fl. 8. 20 cr. *loco Magazin*, transportate la *locuințe* fl. 9.

Recunoscință armatei și Regelui.

După încheierea marilor manevre române, esecutate de corpul I și al II-lea de armată, Regele a dat oficerilor superiorĭ un mare banchet la palatul regal din Bucurescĭ, la care au luat parte Majestățile Lor, părechea moștenitóre, toțĭ principii și principesele străine în 27 Sept. v. séra, d-nii general C. Poenaru, ministrul de resbel; general J. Lahovari, șeful marelui stat-major al armatei; generalii de divizii: Barozzi, Arion, Berendei; generalii de brigadă: Crutescu, Algiu, Băicoianu, Salmen, Iarca, Candiano-Popescu, Argintoianu, Carcaleteanu, Popescu; medicul-inspector general doctor Theodori; atașații militarĭ, ofițerii străinĭ carĭ au asistat la manevre, toțĭ ofițerii superiorĭ șefĭ de corpurĭ și serviciurĭ; Casa militară a Suveranului și suitele principilor; în total peste 150 persóne.

La sfêrșitul mesei, M. S. Regele Carol ridică următorul toast:

„Ostașii din tóte unghiurile Olteniei, din vêrfurile Carpaților, de pe țĕrmurile Dunărei, au ascultat chemarea Mea, și sunt astăḍĭ întrunițĭ împrejurul capitalei, care de la rĕsboiu nu a mai vĕḍut o concentrare așa de impunătóre. Bucurescii, unde curge isvorul vieții nóstre politice, privește cu dragoste și mândrie armata, și toțĭ au alergat în câmpii, spre a saluta aceste două corpurĭ ca o fălnică parte a puterei nóstre militare. Mare este increderea ce țara are în ostașii sĕi; mai mare este însă, rĕspunderea nóstră. Trebue sĕ muncim, dér, ḍi și nópte și sĕ gândim neîncetat la datoria nóstră, fiind-că numaĭ ast-fel putem rĕsplăti marile jertfe ce țara face pentru apĕrarea sa.“

„Cu viuă satisfacție am constatat și anul acesta progrese în instrucția trupelor; mulțumindu-vĕ pentru silințele vóstre, închin acest păhar în sănĕtatea corpului I și al II-lea de armată, carĭ au atras mulțumirea mea.“

Aclamațiunĭ viue și călduroase salutară cuvêntarea Regelui.

După care d. ministru de resbel rosti următórele cuvinte:

Sire,

Anul acesta corpurile I și al II-lea de armată au avut fericirea și onórea de a manevra sub ochii Majestăților Vóstre și sub ochii ilustrilor Voștrii óspețĭ, carĭ au putut constata instrucția și bărbăția cu care soldatul român este în stare a'șĭ face datoria orĭ-când va fi chemat.

Manevrele din acest an au și un alt interes: acela că ele s'au executat în regiunea fortificațiilor capitalei, capitala României, pe care Majestatea Vóstră, în urma izbânzilor dobândite cu armata, ațĭ întărit'o și ațĭ făcut din ea una din cele mai întinse și mai moderne cetățĭ ale Europei. Ațĭ clădit, ast-fel, cetatea care va fi bastionul Dinastiei române și scutul apărărei naționale.

Armata, recunoscătóre Majestăței Vóstre, și tot-d'a-una plină de admirație pentru Majestatea Sa Regina, Vĕ ḍice: Sĕ trăițĭ Sire! Sĕ trăiéscă Majestatea Sa Regina! Sĕ trăiéscă Altețele Lor Regale principele Ferdinand și principesa Maria! Sĕ trăiéscă principele Carol și principesa Elisabeta! Sĕ trăiéscă Iluștrii Voștrii Oaspețĭ!

Cuvintele aceste înflăcărară pe óspețĭ, și în timp de câte-va minute sala rĕsuna în strigăte de „ura“ și „trăiască“.

Coresp. „Gaz. Trans.“

Purcărenĭ, Octomvre 1895.

In comuna Purcărenĭ, atât de liniștită până acum, se desfășură nisce evenimente, ce sunt de natură a sgudui liniștea și pacea între locuitorĭ.

De 43 de anĭ funcționéză ca paroch în acéstă comună d-l Ión Bogdan, care în decursul acestui timp își dete tótă silința de-a susținé pacea si buna înțelegere între poporenĭ. Ajuns însĕ la bĕtrânețe, bĕtrânul paroch simția trebuința de-a avé lângă sine pe fiiul sĕu, pe care îl înduplecă de-a merge sĕ studieze teologia spre a-i puté urma în oficiu. E de însemnat însĕ, că fiiul bĕtrânului paroch își avea posiția sa asigurată ca funcționar în Brașov. Pe lângă aceea era bărbat căsĕtorit și cu familiă. Póte decĭ orĭ-cine sĕ înțelégă, că în astfel de împrejurărĭ nu-i era ușor de a-șĭ părăsi postul pentru a-șĭ crea o carieră nouă. A făcut'o însĕ la stăruința bĕtrânului sĕu tată și a locuitorilor din comună, carĭ doriau sĕ-l aibă pe d-sa ca preot, și în al cărora sîn spera cu drept cuvênt, după cum steteau lucrurile pe-atuncĭ, că se va bucura de liniște și pace, ca astfel împreună cu credincioșii sĕi sĕ pótă lucra pentru prosperarea binelui obștesc.

Până aicĭ lucrurile au mers bine, tînĕrul a absolvat teologia, și acum avea sĕ urmeze alegerea lui de preot. Concursul, ce s'a amânat de mai mult timp, s'a deschis în véra acésta. Eram sigurĭ, că alegerea se va face în tótă liniștea, deóre-ce înțelegerea între noi, precum se vede din cele ḍise până aci, era așa ḍicênd făcută de mult, și atențiunea ne era îndreptată asupra unui singur candidat, pe care aveam datorința creștinéscă de a-l susținé.

Dér ce sĕ veḍĭ? La alegere ne pomenim cu un nou candidat, în persóna d-lui Toma Giurgiu, preotul din comuna învecinată Zizin, despre care, mai ales fiind-că d-sa e ginere al parochului din Purcărenĭ, se credea cu siguranță, că va fi un sincer sprijinitor al candidatului Bogdan. S'a vĕḍut însĕ cu ocasiunea alegerei, că d-sa a pregătit terenul încă dĕ mult pentru sine însu-șĭ, și nicĭ n'a prea fost alegĕtor în căutarea mijlócelor.

Se ḍice în Statutul organic, că preotului candidat nu-i este permis a merge în comuna, ce a concurat, timp de 8 ḍile înaintea alegerei. D-l Giurgiu însĕ venia ḍiua, ca și nóptea în Purcărenĭ, dând ómenilor mâncare și beatură. Apoi parochului comunei nicĭ nu 'i-s'a permis a asista la alegere, pe cuvênt, că în presența d-sale ómenii se genéză a da votul cui voesc. Nu sciu întru cât acest motiv a fost séu nu just, consecințele însĕ au arătat, că celor de partida d-lui Giurgiu li-a fost bine venită împregiurarea acésta, pentru-ca, simțindu-se ast-fel necontrolațĭ, sĕ lase afară pe unii dintre votanții d-lui Ióan I. Bogdan. Așa poporenii Vlad Pitiș și Nic. Prejmereanu au votat pentru d-sa, în protocol însĕ n'au fost indușĭ.

După tóte acestea ne-a surprins mult, când am aflat, că scaunul protopopesc, cu desconsiderarea protestului făcut, a întărit acéstă alegere contrară disposițiunilor Statutului organic.

Pe basa sentinței Scaunului protopopesc de d-to 7 Iulie c. s'a trimis și o comisiune investigatóre pe ḍiua de 7 Iulie. Despre sosirea acestei comisiunĭ a avut cunoscință la timpul recerut numai d-l Giurgiu cu partida sa, pe când d-l I. I. Bogdan abia a aflat despre asta în ḍiua sosirei la 12 óre, — lucru ne mai pomenit acesta.

Se svonesce acum, că cu tóte astea chiar și Ven. Consistoriu ar fi întărit acéstă alegere, lucru, ce nu ne vine a crede. Pe popor, care și așa e destul de amărît, singura cale de a-l liniști ar fi anularea alegerei și sĕvîrșirea unei alegerĭ nouĕ, care sĕ se facă mai consciențios și pe calea legei. Avem încredere în prevederea și grija forurilor mai înalte bisericescĭ, dela carĭ atêrnă restabilirea liniștei și mulțumirei între parochienii acestei comune.

Un credincios.

Avis.

S'a convocat, după cum se scie, adunarea generală a „Societății pentru crearea unui fond de teatru național român“ pe ḍilele de 14 (26) și 15 (27) Octomvre a. c. la Brașov.

Comitetul aranjator se va îngriji, ca fiă-care óspe sĕ priméscă pe atuncĭ *cuartir gratuit.*

Rugăm decĭ, ca cei ce doresc a lua parte la adunarea generală, precum și la festivitățile, ce se vor arangia cu acea ocasiune, sĕ binevoéscă a-se insinua până cel mult în 10 (22) Octomvre c. la d-l *Grigorie Birea*, comerciant în loc, spre a se puté lua mĕsurile de lipsă pentru încuartirare.

Brașov, 1 (13) Oct. 1895.

Comitetul de primire.

Congregațiunea din Deva.

(Telegramă particulară a „Gaz. Trans.“)

Deva, 14 Octomvre. In congregațiunea de astăḍĭ, membrii românĭ au luptat cu energiă și demnitate. In causa serbărilor mileniului, apoi privitor la cererea comitatului Cianad de-a se preface tóte școlele poporale în școle de stat, cu alte cuvinte de-a se maghiarisa întréga instrucțiune poporală, membrii *Francisc Hossu Longin*, *Vasilie Demian* și *Dr. Aureliu Munteanu* au ținut energice vorbirĭ. Membrii românĭ au rĕmas însĕ în minoritate. Ședința continuă.

DIVERSE.

Cârciumile și căile ferate. Foile rusescĭ spun lucrurĭ aprópe fabulóse despre bĕutura de rachiu la lucrătorii dela căile ferate din Siberia. Linia ferată, ce se construesce acum, de-alungul imperiului ghețos, a atras fórte mulțĭ lucrătorĭ, carĭ firesce béu la rachiu pe'ntrecute. Numĕrul cârciumelor, ce s'au deschis de-alungul liniei este înspăimêntător. Pentru dreptul de cârciumărit în nisce sate amărîte și neînsemnate se plătesc 6000 ruble la an. Venitele pe ḍi la câte-o cârciumă situată în locurĭ mai populate este dela 800—1200 ruble, ér în sĕrbătorĭ acest venit trece peste 2000 ruble. Lucrătorii dau pe rachiu tot ce câștigă, și astfel cârciumarii din vinderea rachiului se îmbogățesc fórte tare.

Literatură.

In editura librăriei Leon Alcalay din Bucurescĭ (Calea Victoriei 37) a apărut: **Gramatica** pentru clasa III primară, întocmită după programa oficială din 1895 și aprobată de ministerul instrucțiunei publice din România, scrisă de: A. I. Odobescu și V. Gr. Borgovan. Un esemplar legat în scórță 65 banĭ.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Octomvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	121.35
Renta de corone ung. 4%	99.25
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$%	124.—
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	101.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.30
Bonurĭ rurale ungare 4%	98.—
Bonurĭ rurale croate-slavone	—.—
Imprum. ung. cu premii	160.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	144.75
Renta de hârtie austr.	100.75
Renta de argint austr.	101.—
Renta de aur austr.	121.70
Losurĭ din 1860	152.—
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	1066.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	485.25
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	401.60
Napoleondorĭ	$9.55^1/_2$
Mărcĭ imperiale germane	58.90
London vista	120.35
Paris vista	$47.68^1/_2$
Rente de corone austr. 4%	101.25
Note italiene	45.25

Nr. 523—1895.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învĕţător secundar la scola centrală grăniţăréscă din Mărginenĭ, comitatul Făgăraşului, pe lângă un **salar anual de 300 fl.** apoi cvartir şi lemne de foc, prin acésta cu terminul **până la 21 Octomvre st. n. a. c.** se escrie concurs.

Reflectanţii sĕ-şĭ trimită suplicele instruate cu documentele prescrise de lege la

Comitetul administrator de fondul şi şcólele centrale grăniţerescĭ din fostul reg rom. I.

Sibiiu în 12 Octomvre 1895.

799,1—2

Nr. 10537—1895.

PUBLICAŢIUNE.

Mai jos amintitele obiecte aparţinĕtóre oraşului Braşov şi aflătóre în oraşul şi în comunele rurale se vor închiria pe cale publică de oferte la oficiul orăşenesc economic pe durata din 1 Ianuarie 1896 până la 31 Decemvre 1900.

Pertractarea de oferte va avea loc Joi în 24 Octomvre a. c. înainte de prânḑ la 11 óre.

Reflectanţii au de a-şĭ ascerne cel mult până în 24 Octomvre 1895 înainte de prânḑ la 10 óre la amintita autoritate ofertele scripturistice închise, provĕḑute cu un timbru de 50 cr. şi cu un vadiu de 10% din chiria oferată pe an.

Ofertul are sĕ conţină cu acurateţă numirea obiectului asupra căruia se reflectéză, în fine dechieraţiunea, că oferentului 'i sunt cunoscute condiţiunile de oferte şi acele contractuale şi că se supune lor. Aceste condiţiunĭ se află la oficiul economic orăşenesc în decursul órelor oficióse spre esaminare din partea fiă-cărui.

Chiria oferată are de a-se aminti în ofert în cifre şi litere.

Obiectele de închiriat sunt:

I. In oraşiu:

1. Cârciuma în Dîrste.
2. Cârciuma în Timişul de jos.
3. Cârciuma în Timişul de sus, esclusive livadea situată dincolo de şosea.
4. Cârciuma dela obor (locul têrgului de vite).
5. Cârciuma de lângă Bĕrsă.

II. In comune:

1. Curia în Krizbav.
2. Cârciuma în Pórtă (Bran).
3. Hanul în Vlădenĭ.
4. Curia şi posta în Vlădenĭ.

Braşov, 21 Septemvre 1895.

793,3—3 **Magistratul orăşenesc.**

Cursul pietei Braşov.

Din 12 Octomvre 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.49	Vênd.	9.52
Argint român.	Cump.	9.44	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.62	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	128.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	58.60	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	10.75	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Sosirea şi plecarea trenurilor în Braşov.

Sosirea trenurilor în Braşov:

1. Dela Pesta la Braşov:

Tr. accelerat: — óre — m. diminéţa.
Trenul de persóne: 8 óre diminéţa.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după améḑĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: — óre — minute séra.

3. Dela Zĕrnescĭ la Braşov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 36 min. diminéţa.
Trenul mixt: 1 óră 29 min. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Ch.-Oşorheiu la Braşov.

Trenul de pers.: 8 óre 15 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Braşov*)

Trenul de persóne 7 óre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braş.

1. Dela Braşov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéţa.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: — óre — min. séra.

2. Dela Braşov la Bucurescĭ:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: — óre — m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de améḑĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Braşov la Zĕrnescĭ. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 8 óre 35 min. diminéţa.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Braşov la Ch.-Oşorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 1 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Braşov la Sinaia*)

Trenul de persone 6 óre 40 min. séra.

*) Acest tren circuléză numai Joia, Dumineca şi la sĕrbătorĭ.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.